

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 134/2016(57-1))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «CAPITAL TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Απριλίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

Ο κ. Ξενοφών Χαραλάμπους, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 και των Κανονισμών 21(3), 28(1) και 28(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει:

26.—(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές—

(ε) τον σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου.

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

21.– (3) Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική επιστημονική κοινωνική καλλιτεχνική πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται για αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

28. – (1) Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

(2) Απαγορεύεται η αλλοίωση των απόψεων και των θέσεων που εκφράζονται σε εκπομπή ή με την αλλαγή της σειράς των ερωτήσεων και απαντήσεων, τη χρησιμοποίηση ηχητικών ή οπτικών τεχνασμάτων ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. 19.12.2016 έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιεσδήποτε εξηγήσεις και / ή παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το

αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση, που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένου και του γραπτού υπομνήματος σας, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε, όπως αποστείλετε γραπτώς τις θέσεις σας για σκοπούς μετριασμού της κύρωσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 – 4:

1. Στις 6.11.2016, μεταξύ των ωρών 13:40 – 17:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Αποκαλυπτικά», το οποίο περιείχε οπτική και λεκτική αναφορά στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β', χωρίς το πρόγραμμα να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του Αρχιεπισκόπου, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016.

Συγκεκριμένα και στον απόηχο συνέντευξης που παραχώρησε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β' στον κυπριακό τηλεοπτικό

οργανισμό MEGA – TV ONE στις 31.10.2016, μεταδόθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ρεπορτάζ για τον Αρχιεπίσκοπο και τις δηλώσεις του για την ομοφυλοφιλία και τα σχολεία που προτίθεται να ιδρύσει, ενώ ακολούθησε σχολιασμός από τον παρουσιαστή και τους συνεργάτες του ως εξής:

Προαγγελία ρεπορτάζ:

«Δείτε σε λίγο: Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου και η απίστευτη εξαγγελία του ότι θα κάνει σχολεία για να γιατρεύει τους ομοφυλόφιλους. Ποιοι ζητούν να παρέμβει άμεσα ο Εισαγγελέας».

- Παρουσιαστής: «Και πάμε Σωτήρη για το σοβαρό θέμα, το οποίο Σωτήρη έχει ξεσπάσει στην μεγαλόνησο».
- Σ. Καραμίντζας (Δημοσιογράφος): «Ακριβώς, με τις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου, ο οποίος μιλώντας στο MEGA Κύπρου δήλωσε ότι θα δημιουργήσω σχολεία για να βάζω μέσα ανθρώπους που έχουν κουσούρια και ελαττώματα, ώστε να βγαίνουν οι τέλειοι άνθρωποι. Η παρουσιάστρια του λέει θα βάζετε μέσα και τους ομοφυλόφιλους και λέει φυσικά διότι έτσι, με τη διδασκαλία, από το νηπιαγωγείο, τα παιδιά δεν θα βγαίνουν ομοφυλόφιλοι. Θα δείτε φυσικά, ο λαλίστατος κατά τ' άλλα Αρχιεπίσκοπος Κύπρου δεν απάντησε ποτέ για ποιο λόγο μετέφερε στο μπαλκόνι της Αρχιεπισκοπικής κατοικίας του ένα τεράστιο τζακούζι».

[Στην οθόνη προβάλλεται η φωτογραφία που δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του 2015 με την μπανιέρα / υδρομασάζ που μεταφέρεται με γερανό στις εγκαταστάσεις της Αρχιεπισκοπής, ενώ μια δημοσιογράφος από το πάνελ γελά και λέει «Παναγία μου»].

- Παρουσιαστής: «Λοιπόν, επειδή θέλω να καταλάβουν και οι τηλεθεατές γιατί το θέμα είναι πάρα πολύ μεγάλο και πάρα πολύ σοβαρό και έχει προκαλέσει και αντιδράσεις, εσείς μπορείτε να σχολιάζετε το θέμα γράφοντας #tvapokaliptika στο Twitter και να διεκδικείτε και τα δώρα, δέκα από εσάς από 500 ευρώ, το iPhone 7 Plus και το Mac Book Gold κυρίες και κύριοι. Σχολιάστε το, το θέμα αυτό, πάμε να το δούμε και ερχόμαστε να το σχολιάσουμε όλοι μαζί. Παρακαλώ».

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΕΞΑΓΓΕΛΙΑ ΟΤΙ ΘΑ ΚΑΝΕΙ ΣΧΟΛΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΑΤΡΕΥΕΙ ΤΟΥΣ ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΥΣ... ΠΟΙΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΝΑ ΠΑΡΕΜΒΕΙ ΑΜΕΣΑ Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ].

- Δημοσιογράφος: «Σεισμό έχουν προκαλέσει δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Κύπρου για τα περιβόητα σχολεία που έχει εμπνευστεί. Με σκοπό να δημιουργήσει την τέλεια γενιά ανθρώπων και να καταπολεμήσει με την κατάλληλη διδασκαλία την ομοφυλοφιλία».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β': «ΕΜΕΙΣ ΣΚΕΦΤΟΜΑΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΣΧΟΛΕΙΑ, ΝΑ ΞΕΚΙΝΗΣΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΑ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΣΕ ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΝΑ ΜΠΟΡΕΣΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΔΥΟ ΔΗΜΟΤΙΚΑ].

Ακολουθεί απόσπασμα από το πρόγραμμα «ΒΕΤΟ» στο MEGA – TV ONE:

- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Εμείς σκεπτόμεθα να κάνουμε και σχολεία και μάλιστα να ξεκινήσουμε από τα νηπιαγωγεία και μέσα σε

δυο χρόνια να μπορέσουμε να κάνουμε δυο δημοτικά και μέσα σε έξι χρόνια να ετοιμάσουμε γυμνάσια».

- Παρουσιάστρια: «Ναι αλλά μου το συσχετίσατε με τη συζήτηση που είχαμε για την ομοφυλοφιλία, δηλαδή...».
 - Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Ακριβώς θα δώσουμε κατευθύνσεις στα παιδιά μας και θα έχουμε απαίτηση απ' εκεί να βγαίνουν σωστοί άνθρωποι».
-
- Δημοσιογράφος: «Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος ο Β' μιλώντας στο MEGA Κύπρου και στη δημοσιογράφο Αιμιλία Κενεβέζου προσπάθησε να αναβιώσει μεσαιωνικές αντιλήψεις και γκεμπελικές πρακτικές για την τελειοποίηση του ανθρωπίνου είδους και ανέπτυξε το θεόπνευστο σχέδιό του για τα σχολεία του».

Ακολουθεί δεύτερο απόσπασμα από το πρόγραμμα «ΒΕΤΟ» στο MEGA TV ONE:

- Παρουσιάστρια: «Ομοφυλοφιλία σε μικρά παιδιά, εννοώ του Γυμνασίου, του Λυκείου. Τι θα τους λέγατε;»
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Ότι είναι εκτροπή».
- Παρουσιάστρια: «Με τη διδασκαλία θεωρείτε ότι θα αλλάξει γνώμη και θα αλλάξει πορεία και δρόμο;»
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Εσείς πιστεύετε ότι η ομοφυλοφιλία είναι φρούτο των τελευταίων ετών; Ο άνθρωπος ήταν πάντοτε ο ίδιος. Πάντοτε υπήρχαν. Αλλά υπήρχε και μια αιδώς».
- Παρουσιάστρια: «Δεν θεωρώ καν ότι είναι φρούτο» (γελά).
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Τέλος παντων. Έχομεν ξετιπωθεί πλέον. Είμεθα σε απαράδεκτες καταστάσεις. Δεν επιτρέπονται αυτά τα πράγματα. Κάπου πρέπει να κοκκινίζουμε και λίγο».

- Δημοσιογράφος: «Συμφωνούμε απόλυτα. Κάπου θα πρέπει να κοκκινίζουμε όλοι μας Μακαριότατε».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β': «ΕΧΟΥΜΕ ΣΕΤΣΙΠΩΘΕΙ ΠΛΕΟΝ. ΖΟΥΜΕ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ. ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΑΥΤΑ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ. ΚΑΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΟΚΚΙΝΙΖΟΥΜΕ ΛΙΓΟ»].

- Δημοσιογράφος: «Η φωτογραφία αυτή είναι τραβηγμένη έξω από την Αρχιεπισκοπική κατοικία [Στην οθόνη προβάλλεται ξανά η φωτογραφία που δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του 2015 με την μπανιέρα / υδρομασάζ που μεταφέρεται με γερανό στις εγκαταστάσεις της Αρχιεπισκοπής]. Στην αρχή ο Μακαριότατος αρνιόταν τη γνησιότητά της, όμως στην πορεία παραδέχθηκε πως ο γερανός μεταφέρει όχι την πισίνα, όπως έλεγαν οι δημοσιογράφοι, αλλά ένα υδρομασάζ. Η δήλωση του Αρχιεπισκόπου για το γεγονός μάλλον είναι αποστομωτική».

Ακολουθεί γραπτό κείμενο με τη δήλωση του Αρχιεπισκόπου:

«Το θέμα αυτό δεν θα έπρεπε να απασχολεί την επικαιρότητα. Το υδρομασάζ δημιουργήθηκε στη βεράντα του διαμερίσματός μου. Σχεδόν δεν μπορώ να περπατήσω. Και δεν μπορώ να αντιληφθώ ποιο είναι το θέμα με το υδρομασάζ».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β': «ΤΟ ΘΕΜΑ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ. ΤΟ ΥΔΡΟΜΑΣΑΖ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΣΤΗ ΒΕΡΑΝΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΜΟΥ»].

- Δημοσιογράφος: «Γιατί ...και ο Αρχιεπίσκοπος θέλει το τζακούζι του».

- Δημοσιογράφος: «Σοκ είχε προκαλέσει και το απίστευτο περιστατικό με ναό της Κύπρου, όπου ο Αρχιεπίσκοπος είχε αφαιρέσει 350.000 ευρώ από τους τραπεζικούς λογαριασμούς».

Ακολουθεί απόσπασμα από άλλο τηλεοπτικό πρόγραμμα, στο οποίο κάνει δήλωση ο εκπρόσωπος της συντονιστικής επιτροπής της εκκλησίας Παναγία του Τράχωνα Λευτέρης Κόκκινος:

«Τονίστηκε στον Μακαριότατο ότι τα χρήματα αυτά είχαν προσφερθεί από τους πρόσφυγες Τραχωνίτες και φίλους για την ανέγερση της εκκλησίας προς χάριν της Παναγίας».

- Δημοσιογράφος: «Μαινόμενος ο Χρυσόστομος ανέφερε σε δηλώσεις του σε τηλεοπτικό σταθμό πως «δεν θα αφήσω ούτε ένα σεντ στην τράπεζα. Όλα τα χρήματα των εκκλησιών της Κύπρου μου ανήκουν».

Ακολουθεί απόσπασμα από δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Β' στο πρόγραμμα «Από μέρα σε μέρα» του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου:

- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Αν εκείνοι πάνε μέρα μεσημέρι μέσα στην εκκλησία και πάρουν οτιδήποτε από την εκκλησία είναι κλέφτες. Εάν πάω εγώ τα μεσάνυκτα και σπάσω και την πόρτα και μπω μέσα και πάρω οτιδήποτε δεν είμαι κλέφτης, είμαι διαχειριστής της περιουσίας της εκκλησίας».
- Παρουσιάστρια: «Πόσα χρήματα έχετε πάρει συνολικά Μακαριότατες;»
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Θα τα πάρω όλα. Δεν θα αφήσω ούτε ένα σεντ μέσα στο λογαριασμό της Παναγίας του Τράχωνα. Εγώ είμαι ο διαχειριστής της περιουσίας της εκκλησίας».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β': «ΘΑ ΤΑ ΠΑΡΩ ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΘΑ ΑΦΗΣΩ ΟΥΤΕ ΕΝΑ ΣΕΝΤ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΟΥ ΤΡΑΧΩΝΑ»].

- Δημοσιογράφος: «Ο Αρχιεπίσκοπος και κατά το παρελθόν είχε μιλήσει με μίσος κατά των ομοφυλοφίλων, αλλά και οτιδήποτε του κάνει διαφορετικό».

Ακολουθεί απόσπασμα από το πρόγραμμα «Επωνύμως» στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου:

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β': «ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ, ΕΧΟΥΝ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ. ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΜΗΝ ΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ ΝΑ ΥΠΕΡΒΟΥΝ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥΣ;»].

- Παρουσιάστρια: «Δεν μπορείτε να αντιληφθείτε ότι η ομοφυλοφιλία είναι κάτι, είναι ένα φαινόμενο της κοινωνίας, είναι μια επιλογή κάποιων ανθρώπων Μακαριότατες;»
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Έτσι τους έστειλε η φύσις. Όλοι οι ανθρώποι έχουν προβλήματα, έχουν μειονεκτήματα. Γιατί να μην αγωνιστούν να υπερβούν το πρόβλημά τους; Στην Κύπρο δεν νομίζω ότι περιποιεί τιμή να είναι δυο ομόφυλοι και να ζουν σαν σύζυγοι».
- Δημοσιογράφος: «Υστερα από την συνέντευξη του Μακαριοτάτου, οι αντιδράσεις ήταν σφοδρές με τις οργανώσεις υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και τις αρχές του νησιού να ζητούν την παρέμβαση του Γενικού Εισαγγελέα, αλλά και την ποινική δίωξη του Αρχιεπισκόπου».

Ακολουθεί σε επανάληψη απόσπασμα από το πρόγραμμα «ΒΕΤΟ» στο MEGA TV ONE:

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: Α. ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ – ΕΠΙΤΡ. ΔΙΟΙΚ. ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ: «ΤΕΤΟΙΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΚΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΤΟΣΟ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥΣ ΟΣΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ»].

- Παρουσιάστρια: «Ομοφυλοφιλία σε μικρά παιδιά, εννοώ του Γυμνασίου, του Λυκείου. Τι θα τους λέγατε;»
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β΄: «Ότι είναι εκτροπή».
- Δημοσιογράφος: «Η Επίτροπος Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων μιλώντας στα «Αποκαλυπτικά» ήταν καταπέλτης για τις ρατσιστικές δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου και για την κατάφορη παραβίαση του Νόμου κατά του ρατσισμού».

Ακολουθεί τηλεφωνική δήλωση της Α. Ονουφρίου, από το Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων:

«Τέτοιου είδους δηλώσεις εκτός από απαράδεκτες και κακοποιητικές είναι και επικίνδυνες τόσο για το περιεχόμενό τους, όσο και για τις συνέπειές τους. Και είναι ποινικά ελεγκτέες, καθώς τέτοιου είδους δηλώσεις αποτελούν από το 2015, εμπίπτουν στην σφαίρα των ποινικά κατακριτέουν. Είναι ποινικό αδίκημα η ομοφοβική ρητορική».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: Α. ΟΝΟΥΦΡΙΟΥ – ΕΠΙΤΡ. ΔΙΟΙΚ. ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ: «ΕΙΝΑΙ ΠΟΙΝΙΚΟ ΑΔΙΚΗΜΑ Η ΟΜΟΦΟΒΙΚΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ»].

- Δημοσιογράφος: «Ο Πρόεδρος της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης υπέρ των δικαιωμάτων των ομοφυλοφίλων ACCEPT, απαντά στον Αρχιεπίσκοπο, αλλά και ζητά την παρέμβαση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για την προβολή δηλώσεων μίσους δημόσια κάτι που απαγορεύεται ρητά από την κυπριακή νομοθεσία».

Ακολουθεί τηλεφωνική δήλωση του Κώστα Γαβριηλίδη Προέδρου της οργάνωσης ACCEPT LGBT CYPRUS:

«Η θέση μας είναι ότι πρέπει να υπάρξει μια αντίδραση από την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ – ACCEPT LGBT CYPRUS: «Η ΘΕΣΗ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΥΠΑΡΞΕΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ»].

- Δημοσιογράφος: «Αξίζει να σημειωθεί πως με ανακοίνωσή του ακόμα και το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου, εξήγησε πως δεν έχει καμία ενημέρωση για τα σχολεία που έχει πρόθεση να δημιουργήσει ο Αρχιεπίσκοπος, αλλά και πως δεν έχει καμία αρμοδιότητα εκείνος να δημιουργήσει εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ενώ η Ομάδα Πρωτοβουλίας Εκπαιδευτικών ενάντια στο ρατσισμό έβγαλε μια σκληρή ανακοίνωση κατά του Αρχιεπισκόπου».

Ακολουθεί γραπτή δήλωση της Ομάδας Πρωτοβουλίας Εκπαιδευτικών ενάντια στο Ρατσισμό:

«Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου, για άλλη μια φορά, προώθησε με τις απαράδεκτες δηλώσεις του τον ρατσισμό, τη μισαλλοδοξία, το μίσος και την ανισότητα. Ως εκ τούτου, ζητούμε από το ΥΠΠ να εισηγηθεί την κατάργηση της σχολικής αργίας για την ονομαστική γιορτή του

Αρχιεπισκόπου κάθε 13 Νοεμβρίου, αφού πιστεύουμε πως ο δημόσιος λόγος που εκφέρει ο προκαθήμενος της εκκλησίας της Κύπρου έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις αξίες και τις στάσης ζωής που προωθούν τα αναλυτικά προγράμματα της δημόσιας εκπαίδευσης. Ομάδα Πρωτοβουλίας Εκπαιδευτικών ενάντια στον Ρατσισμό».

Καθ' όλη τη διάρκεια του ρεπορτάζ, προβάλλονται φωτογραφίες του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Β', ενώ το ρεπορτάζ είναι επενδυμένο με μουσική υπόκρουση που δημιουργεί ένταση.

Στη συνέχεια, ο παρουσιαστής καλεί τους παρευρισκομένους στο πάνελ του προγράμματος να σχολιάσουν το θέμα.

Μεταξύ άλλων αναφέρονται τα εξής:

- Σ. Καραμίντζας (Δημοσιογράφος): «Νομίζω ότι ο Αρχιεπίσκοπος καλά θα κάνει στην Κύπρο να μη μιλάει στο σπίτι του κρεμασμένου για σχοινί. Πρώτον. Δεύτερον, θα μπορούσε κάλλιστα να φτιάξει πολύ ωραία στρατόπεδα να βάζει μέσα τους ομοφυλόφιλους, τους κλέφτες, τους όποιους του κάνουνε παράξενοι, να τους σκοτώνει όπως έκανε και ο Χίτλερ. Είναι πάρα πολύ εύκολο. Σεβασμιότατε; Θέλετε να μας πείτε τι κάνατε τα 350.000 ευρώ που πήρατε από τα χρήματα των ομογενών, που ήθελαν οι άνθρωποι να φτιάξουν μια εκκλησία και ο Αρχιεπίσκοπος μέσα σε τόση μεγάλη αγάπη του, τους τα πήρε; Η Σοφία Μουτίδου έγραψε γι αυτό το θέμα, λέει (διαβάζει): «Αρχιεπίσκοπε; Αν εξολοθρεύσετε την ομοφυλοφιλία, μήπως μείνετε χωρίς συνάδελφο; Θα μείνετε μόνος σας. Ντροπή». [...]
- Σ. Καραμίντζας (Δημοσιογράφος): «Εδώ παιδιά, συγγάμη, παρακολουθήσαμε έναν άνθρωπο, ο οποίος είπε εγώ μπορώ να μπω νύκτα να σπάσω τις πόρτες της εκκλησίας και να τα πάρω όλα, διότι

όλα μου ανήκουν. Ανήκει η Παναγία και ο Χριστός από πότε στον Αρχιεπίσκοπο; Δηλαδή του' χει κάνει πληρεξούσιο σε κάτι; Ο άνθρωπος προφανώς θέλει βοήθεια».

2. Στις 6.11.2016, μεταξύ των ωρών 13:40 – 17:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Αποκαλυπτικά», το οποίο περιείχε οπτική και λεκτική αναφορά στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β', χωρίς να διασφαλιστεί σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο του Αρχιεπισκόπου, η εικόνα του οποίου εμφανίστηκε στην οθόνη και το όνομα του οποίου μεταδόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις 6.11.2016, μεταξύ των ωρών 13:40 – 17:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Αποκαλυπτικά», το οποίο περιείχε οπτική και λεκτική αναφορά στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β', χωρίς ο Αρχιεπίσκοπος, στον οποίο έγινε η αναφορά, να απολαύσει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του Κανονισμού 28(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις 6.11.2016, μεταξύ των ωρών 13:40 – 17:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Αποκαλυπτικά», στο οποίο αλλοιώθηκαν οι απόψεις του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Β', κατά παράβαση του Κανονισμού 28(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα και στον απόηχο συνέντευξης που παραχώρησε ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β' στον κυπριακό τηλεοπτικό οργανισμό MEGA – TV ONE στις 31.10.2016, μεταδόθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ρεπορτάζ για τον Αρχιεπίσκοπο και τις δηλώσεις του για την ομοφυλοφιλία και τα σχολεία που προτίθεται να ιδρύσει, κατά τη διάρκεια και κατά τον σχολιασμό του οποίου αποδόθηκαν στον Αρχιεπίσκοπο διαφορετικές / αλλοιωμένες δηλώσεις από αυτές που στην πραγματικότητα έκανε. Παρατίθενται πιο κάτω οι δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου σε αντιπαραβολή με την απόδοση / ερμηνεία των δηλώσεων όπως έγινε στο ρεπορτάζ και από τον δημοσιογράφο του ρεπορτάζ:

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1

ΑΥΤΟΥΣΙΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ MEGA – TV ONE

- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Έμείς σκεπτόμεθα να κάνουμε και σχολεία και μάλιστα να ξεκινήσουμε από τα νηπιαγωγεία και μέσα σε δυο χρόνια να μπορέσουμε να κάνουμε δυο δημοτικά και μέσα σε έξι χρόνια να ετοιμάσουμε γυμνάσια».
- Παρουσιάστρια: «Ναι αλλά μου το συσχετίσατε με τη συζήτηση που είχαμε για την ομοφυλοφιλία, δηλαδή...».
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Ακριβώς θα δώσουμε κατευθύνσεις στα παιδιά μας και θα έχουμε απαίτηση απ' εκεί να βγαίνουν σωστοί άνθρωποι».

- Παρουσιάστρια: «Ομοφυλοφιλία σε μικρά παιδιά, εννοώ του Γυμνασίου, του Λυκείου. Τι θα τους λέγατε;»
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Ότι είναι εκτροπή».
- Παρουσιάστρια: «Με τη διδασκαλία θεωρείτε ότι θα αλλάξει γνώμη και θα αλλάξει πορεία και δρόμο;»

- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Εσείς πιστεύετε ότι η ομοφυλοφιλία είναι φρούτο των τελευταίων ετών; Ο άνθρωπος ήταν πάντοτε ο ίδιος. Πάντοτε υπήρχαν. Αλλά υπήρχε και μια αιδώς».
- Παρουσιάστρια: «Δεν θεωρώ καν ότι είναι φρούτο» (γελά).
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Τέλοσπαντων. Έχομεν ξετσιπωθεί πλέον. Είμεθα σε απαράδεκτες καταστάσεις. Δεν επιτρέπονται αντά τα πράγματα. Κάπου πρέπει να κοκκινίζουμε και λίγο».

ΑΠΟΔΟΣΗ / ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

«Δείτε σε λίγο: Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου και η απίστευτη εξαγγελία του ότι θα κάνει σχολεία για να γιατρεύει τους ομοφυλόφιλους».

- Σ. Καραμίντζας (Δημοσιογράφος): «Ακριβώς, με τις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσόστομου, ο οποίος μιλώντας στο MEGA Κύπρου δήλωσε ότι θα δημιουργήσω σχολεία για να βάζω μέσα ανθρώπους που έχουνε κουσούρια και ελαττώματα, ώστε να βγαίνουν οι τέλειοι άνθρωποι. Η παρουσιάστρια του λέει θα βάζετε μέσα και τους ομοφυλόφιλους και λέει φυσικά διότι έτσι, με τη διδασκαλία, από το νηπιαγωγείο, τα παιδιά δεν θα βγαίνουνε ομοφυλόφιλοι...».

[Στο κάτω μέρος της οθόνης αναγράφονται τα εξής: Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ Η ΑΠΙΣΤΕΥΤΗ ΕΞΑΓΓΕΛΙΑ ΟΤΙ ΘΑ ΚΑΝΕΙ ΣΧΟΛΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΑΤΡΕΥΕΙ ΤΟΥΣ ΟΜΟΦΥΛΟΦΙΛΟΥΣ...]

- Δημοσιογράφος: «Σεισμό έχουν προκαλέσει δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Κύπρου για τα περιβόητα σχολεία που έχει εμπνευστεί. Με σκοπό να δημιουργήσει την τέλεια γενιά ανθρώπων και να καταπολεμήσει με την κατάλληλη διδασκαλία την ομοφυλοφιλία».

- Δημοσιογράφος: «Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος ο Β' μιλώντας στο MEGA Κύπρου και στη δημοσιογράφο Αιμιλία Κενεβέζου προσπάθησε να αναβιώσει μεσαιωνικές αντιλήψεις και γκεμπελικές πρακτικές για την τελειοποίηση του ανθρωπίνου είδους και ανέπτυξε το θεόπνευστο σχέδιό του για τα σχολεία του».

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2

ΑΥΤΟΥΣΙΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΣΤΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Αν εκείνοι πάνε μέρα μεσημέρι μέσα στην εκκλησία και πάρουν οτιδήποτε από την εκκλησία είναι κλέφτες. Εάν πάω εγώ τα μεσάνυκτα και σπάσω και την πόρτα και μπω μέσα και πάρω οτιδήποτε δεν είμαι κλέφτης, είμαι διαχειριστής της περιουσίας της εκκλησίας».
- Παρουσιάστρια: «Πόσα χρήματα έχετε πάρει συνολικά Μακαριότατε;»
- Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος Β': «Θα τα πάρω όλα. Δεν θα αφήσω ούτε ένα σεντ μέσα στο λογαριασμό της Παναγίας του Τράχωνα. Εγώ είμαι ο διαχειριστής της περιουσίας της εκκλησίας».

ΑΠΟΔΟΣΗ / ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

- Δημοσιογράφος: «Μαινόμενος ο Χρυσόστομος ανέφερε σε δηλώσεις του σε τηλεοπτικό σταθμό πως «δεν θα αφήσω ούτε ένα σεντ στην τράπεζα. Όλα τα χρήματα των εκκλησιών της Κύπρου μου ανήκουν».
- Σ. Καραμίντζας (Δημοσιογράφος): «Εδώ παιδιά, συγνώμη, παρακολούνθησαμε έναν άνθρωπο, ο οποίος είπε εγώ μπορώ να μπω νύκτα να σπάσω τις πόρτες της εκκλησίας και να τα πάρω όλα, διότι όλα μου ανήκουν...».

Ο οργανισμός, με επιστολή του Γενικού του Διευθυντή κ. Αχιλλέα Δημητρίου, ημερομ. **24.1.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί από τον Γενικό του Διευθυντή και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις **6.11.2016**, μεταξύ των ωρών **13:40 – 17:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Αποκαλυπτικά**», το οποίο **περιείχε οπτική και λεκτική αναφορά στον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β'**, χωρίς το πρόγραμμα να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του Αρχιεπισκόπου, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 (υποστοιχείο 1), χωρίς να διασφαλιστεί σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο του Αρχιεπισκόπου, η εικόνα του οποίου εμφανίστηκε στην οθόνη και το όνομα του οποίου μεταδόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 2) και χωρίς ο **Αρχιεπίσκοπος**, στον οποίο έγινε η αναφορά, να απολαύσει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 3) (Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 3 - 13 της παρούσας απόφασης).

Επίσης, στις **6.11.2016**, μεταξύ των ωρών **13:40 – 17:00**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Αποκαλυπτικά**», στο οποίο **αλλοιώθηκαν οι απόψεις του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Χρυσοστόμου Β'**, κατά παράβαση του

Κανονισμού 28(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 4) (Τα γεγονότα του υποστοιχείου εκτίθενται αναλυτικά στις σελίδες 14 - 16 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εμπεριέχονται στην επιστολή του Γενικού του Διευθυντή, ημερομ. 24.1.2017, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «δεν συμφωνούμε και δεν νιοθετούμε τις απόψεις των δημοσιογράφων του προγράμματος 'Αποκαλυπτικά' και αφετέρου ότι το εν λόγω πρόγραμμα μεταδίδεται απευθείας από το ΕΨΙΛΟΝ Τ.Υ. Ελλάδος με πολύ περιορισμένη δυνατότητα από μέρους μας παρέμβασης ON AIR», η Αρχή θα ήθελε να σημειώσει ότι ο κάθε αδειούχος τηλεοπτικός οργανισμός φέρει την ευθύνη ως προς το περιεχόμενο που μεταδίδει, ήτοι την άσκηση ουσιαστικού ελέγχου ως προς την επιλογή των προγραμμάτων που μεταδίδει και το περιεχόμενο που αυτά περιλαμβάνουν, προκειμένου αυτό που μεταδίδεται να είναι κατάλληλο και πλήρως συμμορφωμένο με τις πρόνοιες των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων και Κανονισμών.

Το ρεπορτάζ, όπως παρουσιάστηκε στο εν λόγω πρόγραμμα, αλλά και η συζήτηση που ακολούθησε προπαρασκευάστηκε κατά τρόπο που δεν διασφάλιζε τον σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Β' Χρυσοστόμου, ο οποίος μέσα από την οπτική και λεκτική αναφορά που του έγινε δεν απήλαυνσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Επιπλέον, η όλη παρουσίαση του θέματος άφηνε εκτεθειμένο τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Β' Χρυσόστομο, κυρίως με την απόδοση στο πρόσωπό του διαφορετικών / αλλοιωμένων δηλώσεων ή / και πράξεων που δεν έκανε, ενώ παράλληλα υπήρχε δυσμενής σχολιασμός / ερμηνεία των δηλώσεων / πράξεων αυτών, με σχόλια όπως «θα

μπορούσε κάλλιστα να φτιάξει πολύ ωραία στρατόπεδα να βάζει μέσα τους ομοφυλόφιλους, τους κλέφτες, τους οποίους του κάνουνε παράξενοι, να τους σκοτώνει όπως έκανε και ο Χίτλερ» ή «Ο άνθρωπος προφανώς θέλει βιοήθεια». Δεν αμφισβητούμε το δικαίωμα κάθε δημοσιογράφου να επιλέγει τις δηλώσεις εκείνες που θεωρεί ότι είναι απαραίτητες για το ρεπορτάζ του. Σε καμία περίπτωση όμως δεν επιτρέπεται η αλλοίωση των δηλώσεων / απόψεων οποιουδήποτε προσώπου, καθώς κατ' αυτόν τον τρόπο ο οργανισμός εκφεύγει από την υποχρέωσή του να μεταδίδει ειδήσεις / πληροφορίες με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και την μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα. Παράλληλα, η μετάδοση αλλοιωμένων δηλώσεων / απόψεων συνιστά παραπλάνηση του τηλεοπτικού κοινού.

Με βάση τη Νομοθεσία που διέπει τους ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς οργανισμούς, οι οργανισμοί υποχρεούνται να διασφαλίζουν θεμελιώδεις αξίες όπως ο σεβασμός της αλήθειας και του δικαιώματος του πολίτη για αντικειμενική, ολοκληρωμένη και έγκυρη πληροφόρηση. Οι δημοσιογράφοι υποχρεώνονται επίσης να σέβονται και να προάγουν τη δημοκρατία, τις πανανθρώπινες αξίες και τις βασικές ελευθερίες όλων.

Επιπλέον, οι οργανισμοί υποχρεούνται, όπως σε όλα τα προγράμματά τους διασφαλίζουν το σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου 26(1)(ε) (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών

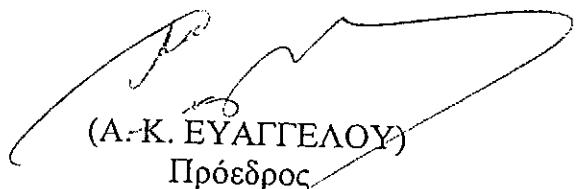
Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 και των **Κανονισμών 21(3)** (υποστοιχείο 2), **28(1)** (υποστοιχείο 3) και **28(2)** (υποστοιχείο 4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε επτά (7) μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δε ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

κ.π.

(Α.-Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 134/2016(57-1)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «CAPITAL TV»

Ημερομηνία Απόφασης: 29 Μαΐου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποϊζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελάν.

Ο κ. Ξενοφών Χαραλάμπους, Μέλος, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της υπόθεσης, με βάση την απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 5 Απριλίου 2017, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου 26(1)(ε) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2016 και των Κανονισμών 21(3), 28(1) και 28(2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

- 26.-**(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-**
- (ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου των ατόμων.**

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

*21.-**(3)** Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.*

*28.-**(1)** Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύονταν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.*

(2) Απαγορεύεται η αλλοίωση των απόψεων και των θέσεων που εκφράζονται σε εκπομπή ή με την αλλαγή της σειράς των ερωτήσεων και απαντήσεων, τη χρησιμοποίηση ηχητικών ή οπτικών τεχνασμάτων ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. 26.4.2017 κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Γενικού του Διευθυντή κ. Αχιλλέα Δημητρίου ημερομ.

8.5.2017 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α') υπέβαλε τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην ως άνω επιστολή του Γενικού του Διευθυντή, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «διαφωνούμε καθέτως με τις απόψεις των δημοσιογράφων του προγράμματος ‘Αποκαλυπτικά’ και με την όλη συμπεριφορά που επέδειξαν προς το πρόσωπο του Αρχιεπισκόπου Κύπρου, κ. Χρυσοστόμου Β’», ο οποίος αποτελεί ουσιαστικά επανάληψη του ισχυρισμού που υπέβαλε ο οργανισμός στην επιστολή του ημερομ. 24.1.2017, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο κάθε αδειούχος τηλεοπτικός οργανισμός φέρει την ευθύνη ως προς το περιεχόμενο που μεταδίδει, ήτοι την άσκηση ουσιαστικού ελέγχου ως προς την επιλογή των προγραμμάτων που μεταδίδει και το περιεχόμενο που αυτά περιλαμβάνουν, προκειμένου αυτό που μεταδίδεται να είναι κατάλληλο και πλήρως συμμορφωμένο με τις πρόνοιες των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων και Κανονισμών.

Το ρεπορτάζ, όπως παρουσιάστηκε στο εν λόγω πρόγραμμα, αλλά και η συζήτηση που ακολούθησε προπαρασκευάστηκε κατά τρόπο που δεν διασφάλιζε τον σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Β' Χρυσοστόμου, ο οποίος μέσα από την οπτική και λεκτική αναφορά που του έγινε δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Επιπλέον, η όλη παρουσίαση του θέματος άφηνε εκτεθειμένο τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Β' Χρυσόστομο, κυρίως με την απόδοση στο πρόσωπό του διαφορετικών / αλλοιωμένων δηλώσεων ή / και πράξεων που δεν έκανε, ενώ παράλληλα υπήρχε δυσμενής σχολιασμός / ερμηνεία των δηλώσεων / πράξεων αυτών.

Συμπερασματικά, το ρεπορτάζ στο σύνολό του άφηνε την εντύπωση στον τηλεθεατή μιας προσχεδιασμένης προσπάθειας να πληγεί η εικόνα του Αρχιεπισκόπου, μέσα από μια ενορχηστρωμένη επίθεση, η οποία περιελάμβανε μεταξύ άλλων φωτογραφίες και μουσική υπόκρουση που δημιουργούσε ένταση, τιτλάκια, δηλώσεις και συμπεράσματα που απείχαν

από την αλήθεια / πραγματικότητα, ενώ και ο σχολιασμός που ακολούθησε μετά από τον δημοσιογράφο του ρεπορτάζ και του πάνελ του προγράμματος ήταν χειρότερος και ακόμα πιο προκλητικός και από το περιεχόμενο των φερόμενων δηλώσεων του Αρχιεπισκόπου.

Η ελευθερία της έκφρασης είναι συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα. Το άρθρο 19 του Συντάγματος διασφαλίζει την ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραιώση της δημοκρατίας. Το συνταγματικό δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, εν τούτοις, μπορεί να υποβληθεί σε διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινές που προδιαγράφει ο Νόμος και που είναι αναγκαίοι μόνο για σκοπούς που προβλέπει η παράγραφος 3 του άρθρου 19 του Συντάγματος. Μεταξύ των σκοπών αυτών περιλαμβάνονται και περιορισμοί για προστασία της υπόληψης ή των δικαιωμάτων άλλων. Συγκεκριμένα, το άρθρο 19(3) προβλέπει τα εξής :

3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί ων η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Ως εκ τούτου, σε ένα δημοκρατικό καθεστώς θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού των δικαιωμάτων των τρίτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών.

Η Αρχή ενθαρρύνει την άσκηση τολμηρής και θαρραλέας κριτικής σε δημόσιους αξιωματούχους, καθώς διασφαλίζει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία και προάγει τους δημοκρατικούς θεσμούς. Είναι όμως απαραίτητο αυτό να γίνεται στα πλαίσια ενός δίκαιου και τεκμηριωμένου διαλόγου και με τρόπο που να διασφαλίζεται ο σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο κάθε δημόσιου αξιωματούχου, για τον οποίο γίνεται αναφορά. Σε καμία περίπτωση ωστόσο δεν επιτρέπεται η αλλοίωση

των δηλώσεων / απόψεων οποιουδήποτε προσώπου, καθώς κατ' αυτόν τον τρόπο ο οργανισμός εκφεύγει από την υποχρέωσή του να μεταδίδει ειδήσεις / πληροφορίες με ακρίβεια, αντικειμενικότητα, αμεροληψία, πολυμέρεια και την μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα, ενώ παράλληλα το τηλεοπτικό κοινό παραπλανάται. Επιπλέον, η άσκηση κριτικής, δύναται μεν να είναι καυστική, αλλά όχι σε βαθμό που να στερεί το δικαίωμα στα πρόσωπα τα οποία αναφέρονται να απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Αυτό εξάλλου προβλέπεται με σαφήνεια από συγκεκριμένες διατάξεις της Νομοθεσίας και η Αρχή είναι υποχρεωμένη να επιβάλει τις προβλεπόμενες από τη Νομοθεσία κυρώσεις.

Αναφορικά με το αίτημα του οργανισμού στην επιστολή του όπως η Αρχή εξετάσει με επιείκεια την συγκεκριμένη υπόθεση, η Αρχή υπογραμμίζει ότι, κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης, όπως και σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, ενεργεί με βάση τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ακολουθεί πιστά την αρχή της αναλογικότητας, καθώς και όλες τις γενικές αρχές που προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99.

Συνοψίζοντας, η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η απόφασή της ημερομ. 5.4.2017, ότι οι οργανισμοί υποχρεούνται, όπως σε όλα τα προγράμματά τους διασφαλίζουν το σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Ανάλογα, κάθε πρόσωπο, δημόσιο ή μη, το οποίο συμμετέχει ή αναφέρεται σε πρόγραμμα, θα πρέπει να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, ενώ σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η αλλοίωση των δηλώσεων / απόψεών του.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη

διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, καθώς και το γεγονός ότι ο οργανισμός δεν μεταδίδει πλέον το εν λόγω πρόγραμμα, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **6.11.2016**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), **το διοικητικό πρόστιμο των €2.000.**
- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, η Αρχή δεν επιβάλλει οιανδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), την κύρωση της **Προειδοποίησης.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 28(2)** (υποστοιχείο 4) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), **το διοικητικό πρόστιμο των €1.000.**

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€3.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(A. K. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.